

Uttalande från Sveriges Kristna Råds presidium med anledning av att Sveriges EU-ordförandeskapshalvår är slut

Sveriges halvår som EU-ordförandeland är avslutat. Insatsen utvärderas och betygsätts, i media och från politiskt håll, nationellt och på Europeanivå.

Sveriges Kristna Råd, där kyrkorna samverkar, valde att under ordförandeskapsperioden fokusera på några särskilt viktiga frågor. Så här ser vi på hur ordförandeskapet avlöpte, utifrån dessa prioriteringar. Detta uttalande ser vi som en del i en dialog om samhällsutvecklingen, som vi vill fortsätta föra med regeringen

Klimatfrågorna

Vi ser positivt på regeringens uppenbara vilja att driva på processen och att i Köpenhamn försöka nå fram till avtal med bra nivåer såväl vad gäller de rika ländernas utsläppsmål som vilket ekonomiskt stöd de fattiga länderna behöver för att kunna bidra till förbättringar. Med regeringen delar vi samtidigt den stora besvikelsen över att inget bindande avtal kunde ingås i Köpenhamn. Vi ger dock inte upp – att sträva mot en hållbar livsstil är för kyrkorna en del av ett mycket långvarigt engagemang. Den svenska regeringen måste också efter ordförandeskapets avslutning verka för att EU utövar ett ledarskap för ett nytt, internationellt bindande klimatavtal.

Migration och människohandel

Den stora öppenhet som fanns i processen kring framtagande av Stockholmsprogrammet uppskattar vi mycket. Det utkast till program som det svenska ordförandeskapet lämnade ut innehöll också en del goda inslag, men efter att utkastet bearbetats av medlemsländerna var mycket av det goda borta. Programmet som helhet menar vi nu har fått en alltför stor tonvikt på kontroll, säkerhet och terroristbekämpning. Programmet har inte blivit det ambitiösa och framåtriktade program vi hoppades på.

I tidigare EU-program på detta område (Haag- och Helsingforsprogrammen) har man talat om Europas "invånare" och deras rättigheter. I Stockholmsprogrammet har detta förändrats och man talar nu enbart om Europas "medborgare". Detta ser vi som en högst olycklig försvävning som utestänger många människor i Europa idag.

Vi välkomnar förslaget om öppnande av ett stödkontor i Maltas huvudstad Valletta. Exakt vad kontoret är tänkt att få för inriktning är dock inte klart och det är förstås av avgörande betydelse.

Det är positivt att EU:s medlemsstater vill utöka sitt samarbete för att gemensamt bekämpa grova gränsöverskridande brott som människohandel. Begreppet människohandel ska utvidgas och omfatta fler fall än i dag. Utöver detta har EU kommit överens om en åtgärdsinriktad plan för hur samarbetet med länder utanför EU ska bedrivas i kampen mot människohandel. Vissa framgångar alltså, men mer energi måste läggas på arbetet mot denna människofientliga hantering och samarbeten behöver utvecklas också med kyrkorna och andra delar av det civila samhället som har mycket internationella kontakter.

EU:s utvidgning

Allmänt sett bejaktar kyrkorna att EU fortsätter växa, för att främja mångfald, rättvisa och fred i Europa. I det perspektivet är bland annat Turkiets framtida medlemskap betydelsefullt. Från en del håll förväntas att kyrkorna ska vara negativa till turkiskt EU-medlemskap på grund av landets muslimska prägel. Men de tveksamheter och ifrågasättanden som finns från kyrkornas håll gentemot turkiskt medlemskap har inte specifikt religiösa förtecken – tvärtom ser vi stora värden i den dialog mellan religionerna som ett turkiskt närmande till övriga Europa kan få till följd. De förändringar som vi menar måste till i Turkiet handlar mera om att demokratin och de mänskliga rättigheterna måste

få en starkare ställning. Verklig religionsfrihet och ett upphörande av den förföljelse den kristna minoriteten i Turkiet drabbas av är viktiga delar av detta stärkande.

På Balkan finns länder som också är betydelsefulla delar av Europa och som inte får förbigås. Slopandet av visumtvång vid inresa till EU för medborgare i flera länder på Balkan är i det sammanhanget en viktig signal. Men ett ännu större engagemang från EU:s sida för att få igång exempelvis Serbiens och Bosnien/Hercegovinas medlemskapsförhandlingar är nödvändigt. Också gentemot Europas största land, Ryssland, bör EU visa större öppenhet och intresse.

Vapenhandel

Sverige har under ordförandeskapsperioden tyvärr ansett att man inte kunnat vara proaktiv kring Arms Trade Treaty – förslaget om ett bindande regelverk kring internationell vapenhandel – eftersom man har behövt synkronisera EU-ländernas positioner. Sverige röstade dock tillsammans med 152 andra stater, bland andra alla EU:s medlemsländer, för en resolution som skapar en förhandlingsprocess för ATT, vilket är positivt.

Vid kyrkornas uppvaktning av EU-minister Cecilia Malmström 30 september ställdes frågan om vad regeringen kan göra för att stödja president Obamas djärva förslag om en nollvision för spridningen av kärnvapen. Besöket har sedan följts upp med en brevväxling där minister Malmström framhåller vad Sverige och EU har gjort till stöd för den globala nedrustningen och för att stärka kontrollen av den internationella vapenhandeln. Det är bra, men vi hade också önskat att det svenska EU-ordförandeskapet resulterat i ett uttalande och officiellt EU-stöd för president Obamas nollvision.

Dialogen i fortsättningen

Avslutningsvis: Kyrkorna och andra trossamfund har synpunkter och åsikter på ett brett spektrum av samhällsfrågor och resurser som på ett mycket positivt sätt kan bidra till det fortsatta samhällsbygget.

I Lissabonfördraget, som nu ratificerats av samtliga EU:s medlemsstater, slår artikel 17 fast att Europeiska unionen ska föra en regelbunden och öppen dialog med kyrkor och trossamfund. Detta gör att vi med förväntan ser fram emot inbjudningar till fortsatt dialog med den svenska regeringen.

Presidiet för Sveriges Kristna Råd

Karin Wiborn	Anders Arborelius	Tikhon Lundell	Anders Wejryd
Missionsföreståndare	Biskop	Arkimandrit	Ärkebiskop
Svenska Baptistsamfundet	Stockholms katolska stift	Serbiska ortodoxa kyrkan	Svenska kyrkan
Ordförande	V. ordförande	V. ordförande	V. ordförande